AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ
ՍԻՒՐԻՈ տար. 550, վեցամսեայ 300 Ս.Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ տարի 7, վեցամսեայ 4 ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

أزتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية عمة

ՀԱՏՈՐ 1
ՅՈՒԼԻՍ 1933
ԳԻՆԸ ՀԱՏԸ 2.50 Ս.Դ.

Է ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պիտի ըլլայ բերքիս ցնծագին հասկերը | Տնօրէն — խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Ձեռագրակուած ծեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 83 (921)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Լոնտոնի տնտեսական համաժողովը, որուն ուղղուած են բոլոր ակնարկները և որմէ անհամբեր կ'սպասուին հիմնական կարգադրութիւնները՝ փրկելու համար աշխարհը ներկայ անելէն, դժբաղդաբար ցարդ ոչ մէկ յուսադրիչ նշան ցոյց տուաւ։ Առաջին ժողովին իսկ ծայր տուին անհամաձայնութիւնները և կարելի չեղաւ հաշտարար կարգադրութիւն մը ընել։

66 տէրութեանց ներկայացուցիչներն ալ, երևութապէս շատ հաշտասէր և համակերպելու պատրաստ կը տեսնուին, սակայն երբ թափանցենք խորը անոնց արտասանած ճառերուն և յառաջ բերած առաջարկներուն, կը տեսնենք որ կարևոր տարակարծութիւններ գոյութիւն ունին անոնց մէջ։ Անոնք, իբր թէ, աշխարհի մատնուած ներկայ տագնապը փարատելու մտահոգութիւնով, այն տեսակ տեսութիւնները կ'առաջարկեն, որոնց ընդունելու պարագային քանի մը տէրութիւններ բոլորովին պիտի անբաւուին և փլուզումի պիտի դատապարտուին։ Հարցին այդ ուղղութեամբ ունեցած կարևորութեան և կենսական հանգամանքին պատճառաւ իրարանցիւր պատուիրակութիւն ասեղով չըհոր փորելու դիրքին մէջ քրտնաթաթախ կ'աշխատի իր հայրենիքի շահերուն պաշտպանութեան համար։ Շատ անշնորհ կարծուած որոշում մը տնտեսական խնդիրներու մէջ, կրնայ երկրի մը փճացման պատճառ դառնալ։ Այդ է պատճառը, ուրեմն, պատուիրակներու այնքան անդիմդրելի և անհամբերաշխ կեցուածքին։

Մինչև հիմա խորհրդաժողովի մէջ յառաջ եկած տարակարծութիւնները կարելի է երկու կամ երեք կէտերու բաժնել։ Առաջինը դրամական խնդիրն է։ Երկու մեծ տէրութիւններ՝ Միացեալ Նահանգներ և Ֆրանսա տարակարծիք են և կը ներկայացնեն երկու հակառակ տեսակէտներ։ Ֆրանսան դրամներու կայունացման կողմնակից է։ Ամերիկայի նախագահը չուզեր տալարը կայունացնել։ Այս տարակարծութիւնը մեծ տէրութիւնները երկու խումբերու բաժնած է։ Անգլիա և Ճաբոն աւելի կողմակից կ'երևին Ամերիկեան տեսակէտին։ Իտալիա և Գերմանիա սակայն ուժ կուտան Ֆրանսական տեսակէտին։ Փոքր համաձայնական տէրութիւնները չեն կրնար հետևել Ֆրանսական տեսակէտէն։ Հետևաբար, ժողովի մէջ երկու կողմեր, կը տեսնուին, որոնք ուրիշ քաղաքական հարցերու մէջ իրարու բոլորովին հակառակ են և տարբեր դէմքեր կը պաշտպանեն։

Անհամաձայնութիւններու պատճառ եղող երկրորդ և կարեւոր խնդիրն է մաքսային սահմանափակութիւններու հարցը։ Բոլոր պատուիրակներն ալ համաձայնած են առևտուրը սահմանափակելու առաջարկին շուրջ։ Նոյն իսկ Ամերիկեան ներկայացուցիչ Պ. Հիւլ այնքան յառաջ գացած է որ տնտեսական ազգայնականութեան դէմ բուռն ճառ մը խօսած է։ Այսինքն, Ամերիկայի ներկայացուցիչը կը մեղադրէ այն տէրութիւնները, որոնք ուրիշ երկիրներէ ներածութիւնը չընելու համար աժենախստ մէթոդներու գիմած են և գրեթէ պօյքոթի ենթարկած ուրիշ երկիրներու արտադրութիւնները։ Սթոօվալի խորհրդաժողովին մէջ Անգլիա այդ որոշումը տուած էր անցած տարի։

Մաքսային սակերու նուազումին շուրջ ամենէն աւելի պահանջկոտը Ամերիկան է։ Սորհրդաժողովի օրակարգը պատրաստող յանձնախումբը ստիպուած էր որ մինչև ժողովի աւարտումը ոևէ տէրութիւն ըրաւունք չունենայ մաքսային յաւելումներ ընելու։ Սակայն, երբ ժողովի օրակարգը քննութեան ենթարկուեցաւ, միայն 15 տէրութիւններ ընդունեցին յանձնախումբի տուած որոշումը։ Մաքսօնալտի ուժեղ մինչամտութեան շնորհիւ հազիւ կարելի եղաւ մեծամասնութեան պարտադրել այդ որոշումը և ընդունուեցաւ «առայժմ» յաւելումի չենթարկել մաքսային սակերը։

Ատկէ վերջ, ամերիկացիները սկսան յառաջ քշել իրենց առաջարկները։ Մաքսային ներկայ սակերուն վրայ հարիւրին 10 գեղչ կը պահանջէր Ամերիկեան պատուիրակը։ կարճ և կտրուկ առաջարկ։ Ժամանակի խնայողութիւն մտնգամայն։ Նոյն ձևի առաջարկ մըն ալ Զինաթափութեան խորհրդաժողովին ներկայացուցած էին Ամերիկացիները։ գէնքերու հարիւրին 50 գեղչ։ Առանձին ցանկեր կազմելու, յանձնախումբերու ուսումնասիրութեանց նիւթ դարձնելու կարիք չի մնար։

Ամերիկեան այս առաջարկը բոլոր տէրութեանց գործին չի գար։ կան տէրութիւններ, որոնք աւելի շատ ներածում ունին և պիտանէն հաւասարակշռելու համար իրենց հասոյթի գլխաւոր աղբիւրը կը կազմեն մաքսատուրքերը։ Գաղափար տալու համար մեծ տէրութեանց ներածման և արտածման կարողութեան մասին, ստորեւ ցոյց տանք 1932 տարուան յատուկ հաշուեցոյց մը։

Ֆրանսա ունեցած է 1,176 միլիոն տոլար ներածում և միայն 768 միլիոն տոլար արտածում։ Ամերիկան, ներածում՝ 1320 միլիոն տոլար, արտածում՝ 1620։ Անգլիա, ներածում՝ 2280 միլիոն, արտածում՝ 1284։ Իտալիա, ներածում՝ 420 միլիոն, արտածում՝ 348։ Գերմանիա, ներածում՝ 1104 միլիոն, արտածում՝ 1344 Ճաբոն, ներածում՝ 408, արտածում՝ 360։ Արժանցին, ներածում՝ 216, արտածում՝ 336։ Պելճիքա, ներածում՝ 456, արտածում՝ 408։

Հարիւրին տասը գեղչի առաջարկը, հետևաբար Ամերիկայի գործին կուգայ, որովհետև, ինչպէս կը տեսնուի վերի ցուցակէն, Միացեալ Նահանգները բոլոր տէրութիւններէն աւելի արտածում ունին։ Մաքսային գեղչը եթէ ընդունուի, աւելի պիտի շատնայ իր արտածումը, որովհետև գիներու անկում տեղի պիտի ունենայ։

Պարագայ մը սակայն պէտք է նկատի ունենալ որ, զինադադարէն վերջ, առաջին և ամենէն աւելի բարձր մաքսային սակեր մշակող տէրութիւնը եղաւ Ամերիկան և գլխաւոր պատճառներէն մէկը եղաւ անտեսական տագնապի յառաջացումին։ Հիմա սակայն կ'ուզէ որ ուրիշներ գեղչեն իրենց մաքսային սակերը, երբ ինք արդէն կշտացած է։

Լոնտոնի խորհրդաժողովին սպառնացող ուրիշ վտանգ մ'ալ պարտքերու խնդիրն է։ Պարտապահանջ և պարտատէր տէրութիւններ կան. հետևաբար անխուսափելիօրէն կողմեր պիտի ստեղծուէին։ Գերմանիան պարտատէր տէրութեանց գլխաւորն է։ Զարմանալի է, սակայն, Լեհաստանն անգամ, պարտքերու խնդրին շուրջ միացած է իր ամենաթունդ հակառակորդին՝ Գերմանիոյ։ Հունգարիա եւ Պուլկարիա ևս պարտքերու խնդրին շուրջ ճակատ կազմած են։ Ամերիկեան պատուիրակը, սակայն, յայտարարէն կը պնդէ որ ոչ մէկ զիջողութիւն կրնայ ընել պարտքերու շուրջ։

Սակայն մինչ օրերը կ'անցնին, ժողովներ իրար կը յաջորդեն, սակայն քայլ մ'ալ յառաջ չ'առնուիր։ Տնտեսական տագնապը սնանկութիւնները կը շատացնէ։ Միայն Լոնտոնի պանդոկատէրներուն, և ճաշարանատէրերուն համար տագնապը կը փարատի, որովհետև հաշիւ եղած է որ Լոնտոնի խորհրդաժողովը իւրաքանչիւր վայրկեանի համար 100 անգլիական ոսկիի ծախք մը ունի։

ԹՈՒՐՔ ՊԱԼԱՏԱԿԱՆԻ ՄԸ ՅՈՒՇԵՐԸ

ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՓԷՏԱՅԻՆԵՐ

ՕՐՄԱՆԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԵՒ ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏԻ ՏԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Համիտ ինչո՞ւ պատուանշան կուտար Օրմանեանին

Առեն մը ի վեր, «Միլլիէթ»ի մէջ Սուլթան Համիթի նախկին պալատականներէն մէկը կը հրատարակէ իր յուշերը։ Ցուցագիրը Սուլթան Համիթի գահակալութեան առաջին օրերէն սկսեալ հեռացիեան կը ցնարագրէ Երիտթրի անցուդարձերը եւ Համիթի ապրելակերպը։

«Միլլիէթ»ի վերջին թիւերուն մէջ յուշագիրը սկսած է հրատարակել Սուլթան Համիթի եւ Օրմանեան Պաոթիարի յարաբերութիւններու եւ Հէյկական կուսակցութեան գործունէութեան վերաբերեալ դէպքերու ցնցիտ հրապարակումներու ցնարագրութիւնները վերի խորագիրներով, որոնք ցոյցերութեամբ եւ բարգմանաբար կր ներկայացնեն սեորեւ.—

Հայոց Պաթրիարքը Մաղաքիա Էֆէնտի Օրմանեան, շատ լաւ դասաիրարկուած, բազմաթիւ օտար լեզուներու հմուտ եւ քաղաքագէտ անձնաւորութիւնն էր։

Ժամանակին, ան, կաթոլիկ, բողոքական, օրթոտոքս կրօնները ընդունած և այդ եկեղեցիներու մէջ ծառայած, նոյն իսկ էջմիածիններու քահանայութիւն քրած ըլլալով, ի վերոյ բան հայ կրօնը ընդունած և մինչև պատրիարքութեան ասաիճանին բարձրացած վեհանձն և բարձր մարդ մըն էր։

Ծիչեալը շատ գեղչ և չափաւոր ըլլալով, վարչականօրէն կարող էր և կը հետապնդէր հաշտարար քաղաքականութիւն մը, մէկ կողմէն Թագաւորը եւ միւս կողմէ ալ խառնակիչ քօմիթաճիները գործածելով, երկու կողմին ալ հաճելի ըլլալու և զանոնք սիրաշահելու համար։ «Ոչ ջուրին և ոչ ալ օճառին» քաղաքականութեան կը հետևէր և հաշտ ու արթուն ժամանակ մը անցրնել կ'ուզէր։

Հայ Հնչակ կուսակցութիւնը, 320—321 Թուականին օրէնքն ու կանոնը առնակոխ ընելով դարձեալ ոճրային արարքներու սկսած ըլլալուն համար, Օրմանեան էֆէնտիի մէկ կողմէն Թագաւորին և սիւս կողմէ ալ քօմիթէին հանդէպ ունեցած դիրքը դժուարութեանց մատնուած էր։

Քօմիթէն նեղը գրած էր Պաթրիարք էֆէնտին։ Օրինակի համար, Գալաթա եւ Անատոլուի մէջ բնակող բոլոր հայերէն տեսակ մը տուրքեր կը գանձէին և այդ գանձումներու դիւրացման համար պատրիարքէն կը պահանջէին որ եկեղեցիներու բեսերէն ժողովուրդը զրգռէ եւ հրաւիրէ վճարելու և հրաժան տայ պատրիարքութեան ենթակայ բոլոր եկեղեցականներու, այդ ուղղութեամբ։ Քօմիթէն կը պահանջէր նաև պատրիարքէն որ հոս ու հոն ձերբակալուող եւ բանտարկուող հայ խառնակիչներու ազատ արձակման համար օտար դեսպանատուներուն, Սրլարզ և բարձրագոյն դուռ դիմումներ ընէ։

Պատրիարքը կ'զգուշանար հրապարակաւ ոևէ օգնութիւն ցոյց տալէ քօմիթէին. իսկ այս վերջինները անոր այդ ընթացքը կը վերագրէին Սուլթան Համիտի հետ ունեցած սերտ յարաբերութեան և անոր անբարեացակամութեան։ Մինչև անգամ քօմիթէի օտար երկիրներու մէջ հրատարակած թերթերը բուռն յարձակումներ կը գործէին պատրիարքի վրայ։

Օրմանեան էֆէնտի, Սուլթան Համիտի հանդէպ իր ունեցած հաւատարմութիւնն ու պաշտամունքը փաստ ցոյց տալու համար, իրեն գէմ գրուած բոլոր գրութիւններն ու թերթերը, ինչպէս նաև իր ստացած սպառնագիրները շրաւնակ կը տեղեկացնէր Թագաւորին։ Թագաւորը, ի հարկէ, գոհ մնալով Օրմանեանի այդ վերաբերմունքէն, շրաւնակ պատիւներ կ'ընծայէր և պատուանշաններ կուտար անոր։

Սր մը, Օրմանեան էֆէնտի քօմիթէի կողմէ նամակ մը կ'սատանայ, որուն մէջ կ'ըսուէր որ սլլաս ժողովուրդին քով պատրիարքն ու պատրիարքարանը իրենց վեհութիւնն ու վատահութիւնը կորսնցուցած են, հետևաբար պէտք է անմիջապէս հրաժարի պատրիարքէ։ Նամակը կ'ուեելուներ. «Եթէ չի հրաժարիք, պիտի սպիտունք գործադրել որուան ժամուան պատիժը ձեզ համար»։

Օրմանեան այս նամակն ալ ուղղակի Սուլթան Համիտին կը յանձնէ և կը յիշէ որ ինք չատ դժուարին վիճակի մը ժամանակէն։

Սուլթան Ապտիւլ Համիտ, ծանօթ պիրներու պալատանեայ Ասըմ պէյի միջոցաւ զիս կանչելով, Թագաւորական հրահանգներ հաղորդելու համար զիս Օրմանեան էֆէնտիին քով ղրկեց։ Օրմանեան այն ատեն կը բնակէր Պէյ Օղլու, Ազա Ճամիի հետ Սաղըզ Աղաճ առաջին փողոցին մէջ։

Պատրիարք էֆէնտին առաջուընէ կը ճանչնայի։ Ներս մտած միջոցիս իր քարտուղարը Հոպէր էֆէնտին հան գաւ։ Ծայանեցի անոր որ պատրիարքը տեսնելու եկած եմ։

Լուր տուին։ Օրմանեան էֆէնտի զիս իր գրասենեակին մէջ ընդունեց։ Երբ հաղորդեցի իրեն Թագաւորին կողմէ ղրկուած եմ, անմիջապէս աչքս բրաւ Հոպէր էֆէնտին որ դուրս ելնէ։ Քարտուղարը սեկնեցաւ և մենք առանձին մնացինք։

Բարեւէ և Թագաւորական հմայկրանքն ու օգնոյնները հաղորդելէ վերջ, Սուլթան Համիտին ինձ հաղորդած հետեւեալ հրահանգները հաղորդեցի Օրմանեան էֆէնտիին։

— Մեր Վեհափառ էֆէնտին կը հրամայէ.— Քօմիթաճիներու չարունակաբար ղրկած սպառնալիքներուն կարեւորութիւն թող չի տայ։ Այդ թուղթերը ոչ մէկ արժէք կը ներկայացնեն։ Այդ սպառնալիքները չենթադրուի դրամ փրցնելու համար են։ Կառավարութեան կողմէ անոնց դէմ ամէն տեսակ կանխազգուշութեան միջոցները ապահովուած են։ Պատրիարք էֆէնտին այս տեսակէտով թող հանգիստ ըլլայ։ Արտասահմանի մէջ հրատարակուած թերթերուն մէջ գրուած զրպարտութիւնները, որոնց նպատակն է Օրմանեան էֆէնտին ինձի կասկածելի ցոյց տալ և մեր յարաբերութիւնները խզել, թող ուշադրութիւն ընէ և կարևորութիւն չտայ այդ գրութեանց։ Եւ ոչ կը հաւատամ և ոչ ալ կարեւորութիւն կուտամ այդ բոլորին։

Պատրիարք էֆէնտին լուռ եւ յուզանքով մտիկ կ'ընէր ու ես աւելցուցի.

— Վեհափառ Թագաւորը կը փափաքի որ դուք չարունակէք ձեր պաշտօնը և կարեւորութիւն չի տաք զանազան սպառնալիքներու և սուտերու։

Պատրիարք Օրմանեան էֆէնտի Թագաւորին յայտարարութիւնները մեծ անկեղծութեամբ մը մտիկ ընելէ վերջ, ըսաւ.

— Վեհափառութեան հրաժաններն ու փափաքները գլխուս և արտս վրայ։ Թագաւորական լուսատու ակնարկները որքան ատեն վրաս ըլլան, պաշտօնս կը չարունակեմ։ Եկեղեցական մըն եմ եւ բոլոր վտանգներուն պատրաստ եմ. անձնական վախ չունիմ. սի կ մտածողութիւնս, Նորին Վեհափառութեան հովանիին ներքև գտնուող ժողովուրդիս ու այս երկրին ծառայելն է։

(1) (Շար.)

ԽՄԵԼՈՒԻ ՋՈՒՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Ճարտարագէտ Գրիգոր Շիրմազանեան, որ ծանօթ է իր քանկագին ուսումնասիրութիւններով Հայաստանի ջրային հեսւսլեան մասին, ինչպէս իր պրպտումներով Հայաստանի ջրային անտեսութեան պատմութեան մասին, այս անգամ կը քննէ խմելու ջուրի խնդիրը և կը գրէ.—

Խմելու ջուրի խնդիրը չատ քիչ ուսումնասիրուած է մեզ մօտ։ Վերջերս միայն, 1931 յունիս 22ին որոշուեցաւ ջրային անտեսութեան յանձնել այս հարցը և այնուհետև աշխատանքներ թափուեցան ջրմուղ գետեղել, խմելի լաւորակ ջուրեր գտնելու։

Եթէ առանց արհեստական ոռոգման չզարգանար գիւղատնտեսութիւնը, ապա առանց խմելու մաքուր ջուրի խնդրին լուծման՝ կարելի չէ ստեղծել առողջապահիկ պայմաններ գիւղատնտեսութեան աշխատաւորներուն համար։

Խմելու ջուր մատակարարելու խընդիրը Հայաստանի մէջ չատ սուր կերպով է դրուած, մանաւանդ բամպակի մշակութեան չատուկ շրջաններուն մէջ ուր աշխատաւորները զրկուած են խմելու մաքուր ջուրէ և սոիպուած են խմել առուներու ազտոտ ջուրերը, նոյն իսկ ճահճացած ջուրերը։

Գարգ մը տեղերու մէջ խմելու ջուրը օտիպուած են բերել հեռուներէն, մտխսելու մեծ գումարներ, աշխատցնելով մեծ թիւով բանուորներ, (օրինակի համար Գնդեվազի մէջ)։ Տեղեր ալ կան, ուր խմելու ջուրի «պաչար» սատեղծելու համար, հազար ձիւնէն կամ սեղացած անձրեւներէն խմելու ջուր կը հաւաքեն նախնական ջրամբարներու մէջ։ Այդ ջրամբարներուն մէջ ամիսներով կը պահուի ջուրը, որպէ կ'օգտուին թէ գիւղացիները և թէ կենդանիները, (օրինակ Թալինի շրջանին կարգ մը գիւղերուն մէջ)։ Եւ դեռ կան շրջանային և արդիւնաբերական կեդրոններ, որոնք չունին քիչ թէ չատ գոհացուցիչ ջրակով ջուր, (օրինակ՝ Ղամարլու, Ղազարչապատ, Մեղրի, Ղափան, Ալավերդի, Ղուրդուղուլի)։ Պէտք չէ մոռնալ նաեւ թէ խմելու մաքուր ջուրէ զրկուած են խմելու ջուրի պաշարներ ունեցող գիւղեր ալ կան, որոնք աղբիւրները լաւ չեն պահեր և վարակումներու պատճառ կը դառնան։

Այսպէս, իբրև հետեւանք այս բոլորին, Հայաստանի մէջ մեծ թիւով, սատմոքսի, աղիքներու, վարակիչ հիւանդութիւններ կը պատահին, խլելով մեզմէ ոչ միայն մեծ գումարներ, այլ և մարդկային զոհեր։ Պարզ է, որ հասարակական գիւղատնտեսութեանց զարգացումը, անոնց անդամներուն առողջութիւնը մեզմէ կը պահանջեն խմելու մաքուր ջուր։ Այդ հարցը դարձած է արդէն հրատապ, չուռով լուծելի խընդիր մը։

Առանց կանգ առնելու թէքնիք հարցերու վրայ, աշխատինք ցոյց տալ միայն թէ ի՞նչպէս պէտք է լուծել խմելու ջուրի ցաւոտ խնդիրը, մասնաւորապէս գաշտավայրերու մէջ։ Կան դժուարութիւններ, սակայն հասարակական գիւղատնտեսութեան բարիքները և պետութեան օժանդակութիւնը կը նպաստեն լուծման։

Ի՞նչ աղբիւրներէ կրնանք օգտուիլ։

Խմելու ջուրերը կը բաժնուին երեք խումբերու։

1. Մթնոլորտային ջուրեր (գետ, լիճ)։

2. Մակերեւութային ջուրեր (գետ, լիճ)։

3. Սառերկրեայ ջուրեր (աղբիւր)։

Մթնոլորտային ջուրերը առաջին առթիւ բաւական մաքուր կ'ըլլան, յետոյ կ'աղտոտին։ Կարելի է օգտուիլ այս ջուրերէն հաւաքելով մաքուր և պաշտպանուած ջրամբարներու մէջ։ Այս ջուրերը կ'օգտագործուին ծայրայեղ դէպքերու մէջ։

Աւելի կարեւոր աղբիւր մը կը կազմեն մակերեւութային ջուրերը, որոնք կը գոյանան մասամբ մթնոլորտային, մասամբ սառերկրեայ ջուրերէն։ Այդ ջուրերուն որակը կախում ունի գետերու և լիճերու եզերքի հողին վիճակէն, հեղեղատներու հուներէն։ Գետերու ջուրերը չատ կ'աղտոտին մերձակայ քաղաքներու և գիւղերու արդիւնաբերական ձեռնարկներէն։ Թէև գետերու հոսանքը կը մաքրէ ջուրը,— սակայն կախում ունի հոսանքին արագութենէն,— բայց և այնպէս անհրաժեշտ է մզոցներէ անցնել։ Մեր պայմաններուն մէջ, մասնաւորաբար դաշտավայրերու բնակչութեան համար, գետերու և գետակներու ջուրը գործածելը ամենէն չատ ընդհանրացած ձևն է։ Անհրաժեշտ է ուրեմն մզոցներ պատրաստել և մաքրել գետերու եւ գետակներու ջուրը։

Սառերկրեայ ջուրերու օգտագործումը ևս մէկն է լաւագոյն միջոցներէն։ Այս ջուրերը կը գոյանան անձրեւէն, զորս կը ծծէ հողը։

Հողի զանազան տեսակներ կան,— կան հողեր (աւազ, խիճ, խոշոր աւազ), որոնք դիւրաւ կը ծծեն ջուրը։ Կան հողեր ալ, որ ջուր չեն ծծեր, անթափանց են։ Հողի այս չերտերուն գտնուելութիւնէն կախուած է սառերկրեայ ջուրերու գոյութիւնը, քանակը, որակը և բնոյթը։ Սովորաբար ջուր ծծող հողերը քանի մը չերտ կ'ըլլան։ Առաջին չերտի ջուրերը, որոնք դիւրաւ հողին երեսը կ'ելլեն, մակերեսին մօտիկ ըլլալով չատով կ'աղտոտին։ Աւելի խոր չերտերէ հոսող ջուրերը մաքուր կ'ըլլան և խմելու չատ յարմար։ Սառերկրեայ ջուրերը, հողի չերտերուն գտնուրման համաձայն, կը հոսին յաճախ ձորերու կամ փոսերու մէջ, աղբիւրի ձեւով։ Այդ պարագային դիւրին է օգտագործել ջուրը։ Այլապէս պէտք է ջրհորներ փորել։ Եթէ ջուր բերող չերտը կը գտնուի երկու ջուր չծծող չերտերու մէջ և ջուր կը սատնայ աւելի վերի չերտերու ջրապաշարին, պէտք է պարտասել, ընչուժով, արտեզեան հորեր։

Արտեզեան հորեր չինելու համար, պէտք է խորունկ փորել։ Արտեզեան հորերու ջուրերը կարելի է բարձրացնել նոյն իսկ չարուանի ձևով։ Ամէն պարագայի, արտեզեան ջուրերը առողջարար են և առատ։

Հայաստանի ամբողջ դաշտավայրը, որ վայրէջք մը կը կազմէ Արագածէն դէպի Արաքս, հարուստ է սառերկրեայ ջուրերով, զորս կարելի է օգտագործել թէ խմելու ջուր հայթայթելու համար բնակչութեան, թէ առոգելու ջուր հայթայթելու համար դաշտերուն։

Այդ ջուրերէն կարելի է օգտուիլ՝ բանալով սովորական ջրհորներ կամ քեահրէզներ։ Դժբաղդաբար այս ուղղութեամբ չատ քիչ աշխատանք է կատարուած Հայաստանի մէջ։ Միայն վերջերս էր, որ Ջրային անտեսութեան կողմէ կատարուած հետազօտութիւններ (Ս.—Ջուր, Ջանգիբասար չրջան ի մէջ), երևան բերին սառերկրեայ մաքուր ջուրեր։ Եւ ահա արձնցաւ հետաքրքրութիւնը։ Անցեալ սարի սրրուած արշուհով մը, խմելու արտէզեան

(Շար.)

ժաքուր ջուր արուեցաւ կարգ մը գիւղերու, որոնց երեսք խմելու ջուր չունէին։ Այսպէս, Վ. Քէօմիւրճիի մէջ 46 մէթր խորութեամբ, Շարլա—Դեմրյիի մէջ 25 մէթր, Վ. Խաթունարխի մէջ 56 մէթր, Խաչափարախի մէջ 24 մէթր և Ն. Նէրլոյսի մէջ 21 մէթր, սովորական հորեր բանալով, կարելի եղաւ բանալ չհարուանի պէս բարձրացող ջուր։ Պէտք է ըսել, որ ամէն տեղ չի գտնուիր չհարուանի ձեւով ցայտուն արտէզեան ջուր, նոյն իսկ մէկ չրջանի մէջ տեղեր կան որ արտէզեան ջուր ունին, տեղեր կան որ չունին։ Օրինակ. Ղարթաղի 3րդ անտեսութիւնը, որ կը գտնուի արտէզեան ցայտուն ջուրէն միայն 2 քիլօմէթր հեռու, ջուրը չի բարձրանար մինչև հողին երեսը, այլ կը բարձրանայ միայն 12 մէթր։ Նման պարագաներու մէջ անհրաժեշտ կ՚ըլլան, ինչպէս ըրած է Ներքին Ղարխունը։

Պէտք չէ մոռնալ խմելու ջուրը ժաքուրելու անհրաժեշտութիւնը։ Գիտէք որ ջուրին մէջ կ՚ապրին, յատկապէս ամառուընե և լիճերու մէջ, զանազան վարակիչ մանրէներ։ Այդ մանրէները մարդկային համբերութեան համար վնասակար են։ Ուստի պէտք է գիտնալ զանոնք (քլօրային կիր, զանազան կաւանոզ), ինչպէս նաև մրզոցները։

Մրզոցները քարէ չինուած աւազներ են, որոնց չափերը կախում ունին ջուրի առօրեայ պահանջէն։ Այդ աւազաններուն մէջ կը դրուի մօտ 1,20 մէթր հաստ մաքրիչ շերտ, որ կը բազկանայ զանազան քանակով աւազէ և խիճէ։ Մինչև ջուրի հրաւառ այս հարցին վերջնական լուծումը, քանի պահ կ՚ուզէ, պէտք է դարձնել ջրմուղներու վրայ։

Ջրմուղի միջոցով տնային հեռաւորութենէ լուսրակ ջուր կը բերուի հոն ուր ազբիւր չկայ։

Նկատի պէտք է առնել, որ չրջաններ կան, ուր բացարձակապէս խմելու ջուր չկայ։ Ջուրաղուլորի չրջանը ունի գիւղեր, ինչպէս Մոլլաթաղան, ուր ջուրի պակասին պատճառով բնակչութիւնը յաճախ գոներ կուտայ։ Այս չրջանը հարթ դաշտավայր մըն է, որ բոլորովին զուրկ է աղբիւրներէ, հինէն ի վեր, ինչպէս կը վկայէ հին պատմիչներէն մէկը, որ կ՚ըսէ. «Ես մի յորդեբուղխ աղբիւր չտեսի այսչափ»։

Եւ վերջապէս խմելու ջուր հայթայթելու կրնան ծառայել նաև Ա—Ջուրի ակունքներուն մօտ երեսէն եկած աղբիւրները եւ Արաքսը։ Ինչպէս յայտնի է, Սարդարապատէն դէպի արեւելք, մօտ 7—8 քիլօմէթրի վրայ, Վերին Կիւլիքէկլու գիւղին մօտ, ուր սկիզբ կ՚առնէ Ա և—Ջուրը, կան լուսրակ ջուրով մաքուր աղբիւրներ։ Սակայն այդ աղբիւրներն աւելի ցած են, քան Ղաւրաղուլոլու չրջանն իր գիւղերով։

Լուսաբանութիւն Մը Արաքսիքի Կրթասիրաց Միութեան Շուրջ Ստեղծուած Վէճին

Առենէ մը իվեր Հալէպի ե. եգիպտոսի ամփակալ գոյք թերթերը արձագանգը կը հանդիսանան, ճչտարտութեան բոլորովին հակառակ անճիշդ եւ չերէւելի տեղեկութեանց, ի մասին խորագիրը կրող միութեան և անոր չուրջ բոլորուող պատասխար անձանց։ Մանաւանդ վերջինը, կուսակցական նեղ միտումներ կան որ արտէզեան ջուր ունենին, տեղեր կան որ չունենին։ Օրինակ. Ղարթաղի 3րդ անտեսութիւնը, որ կը գտնուի արտէզեան ցայտուն ջուրէն միայն 2 քիլօմէթր հեռու, ջուրը չի բարձրանար մինչև հողին երեսը, այլ կը բարձրանայ միայն 12 մէթր։ Նման պարագաներու մէջ անհրաժեշտ կ՚ըլլան պարագաներու մէջ անհրաժեշտ կ՚ըլլան, ինչպէս ըրած է Ներքին Ղարխունը։

Պէտք չէ մոռնալ խմելու ջուրը մաքրելու անհրաժեշտութիւնը։ Գիտէք որ ջուրին մէջ կ՚ապրին, յատկապէս ամառուընե և լիճերու մէջ, զանազան վարակիչ մանրէներ։ Այդ մանրէները մարդկային համբերութեան համար վնասակար են։ Ուստի պէտք է գիտնալ զանոնք (քլօրային կիր, զանազան կաւանոզ), ինչպէս նաև մրզոցները։

Մրզոցները քարէ չինուած աւազաններ են, որոնց չափերը կախում ունին ջուրի առօրեայ պահանջէն։ Այդ աւազաններուն մէջ կը դրուի մօտ 1,20 մէթր հաստ մաքրիչ շերտ, որ կը բազկանայ զանազան քանակով աւազէ և խիճէ։ Մինչև ջուրի հրաւառ այս հարցին վերջնական լուծումը, քանի պահ կ՚ուզէ,

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԻԱԿ ՊԵՏԸ ՀԻԹԼԵՐ ԿԸ ՎԱՌՆՏԻ ՀՈՒԿԻՆՊԻՐԿԸ

Ազգայնական կուսակցութեան լուծումը

Պերլին 28 յունիս.— Բոլոր ելմտական եւ երկրագործական նախարար պ. Հուգենպէրգ հրաժարեցաւ։ Նախագահ Հինտէնպուրգ ընդունեց իր հրաժարականը։

Պերլին 28 յունիս.— Պ. Հուգենպէրգի մեկնումը կը նշանակէ՝ տնտեսական տեսակէտէն՝ Հիթլէրի դէմ իր ներկայութեամբը հաստատուած երաշխաւորութեան վերացումը։

Ինչ ալ ըլլայ, Բոլսեւիզմի տնօրէնութեան գլուխը պ. Շախթին ներկայութիւնը եւ Գերմանիոյ տնտես. կացութիւնը հաւանաբար պիտի արգիլեն շատ վտանգաւոր փորձ մը։

Ջոյն քաղաքական տեսակէտէն, գերման ազգայնական կուսակցութեան յառաջիկայ լուծումով մի անգամ ընդ միշտ վերցուած պիտի ըլլան Նացիսմի դէմ պայքարող վերջին տարրերը։

Պավարիացի նախարար մը կը հեռեւի

Հուկինպէրգի օրինակին

Միւնիխ 28 յունիս.— Գաւարիոյ Պիտեչի նախարարը նկատի ունենալով ստեղծուած կացութեան անտանելիութիւնը, իր հրաժարականը ներկայացուց։

70 հրեաներ կը ձերբակալուին

28 յունիս.— Ծօքթ. Արլօզօրօֆի յիշատակին տեղի ունեցող եկեղեցական արարողութեան մասնակցող 70 հրեայ պատանիներ, երբ սենեակէն դուրս կ'ելլէին, ձերբակալուեցան ոստիկանութեան կողմէ եւ առաջնորդուեցան կեդրոնական պահականոց, ուր պահուեցան մինչեւ հետեւեալ առաւօտ։

Անգլիոյ եպիսկոպոսապետը կը բողոքէ

հակահրէութեան դէմ

Լոնտոն 28 յունիս — «Ռուինս Հօլ»ի մէջ, լօրտ Գուտմըսըրի նախագահած փայլուն մէկ ժողովին, Անգլիոյ եպիսկոպոսապետը բուռն կերպով բողոքեց Գերմանիոյ հրեաներուն ենթարկուած հալածանքին դէմ։

Հանդիսականներուն մէջ էին նաեւ Բիտէնկի Վարքիզը եւ Սըր Հէրպէրթ Սամուէլ։ Միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ Ջէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսին առաջարկած մէկ բանաձեւը, որ կը բողոքէ Գերմանիոյ ներքին գործերուն միջամտելուն դէմ եւ կը յայտարարէ թէ հակահրէական խտրութիւնը հակառակ է ծոյլատուութեան եւ արդարասիրութեան հիմնական սկզբունքներուն։

Ոսկի Զափանիշով ամրացուած դրամներու

միացեալ ճակատը, անկայուն տօլարի յարձակումին դէմ

Լոնտոն 28 յունիս.— Մ. Նահանգներու ենթլաւօհոնի սպառնալիքին հետեւանքով ստեղծուած դրամական արդի անցուդարձերը մտահոգութիւն պատճառած են խորհրդաժողովի շրջանակներուն։

Հոլանտական Ֆլորինի վրայ արձանագրուած անկումը բաւական մութ նախատեսութիւններ ներշնչեցին որոշ շրջանակներուն։ Այժմ Լոնտոնի խորհրդաժողովին կացութիւնը մեծաւ մասամբ կախում ունի Մեծն Բրիտանիոյ բռնելիք ընթացքէն։ Եթէ այս վերջինը կարենայ հաստատ պահել սթերլինի անկասկած պետի խոզաղչր յուզումը, ապա կը թուի թէ Անգլիա տրամադիր կ'ըլլէ իր սպասողական ընթացքը, որ կը համապատասխանէ իր աւանդական քաղաքականութեան։

Միւս կողմէ, կ'սպասուի որ պ. Մոլէյի ժամանումը քիչ մը խոզաղութիւն բերէ Մ. Նահանգներու դրամական ուղղութեան վերաբերեալ։ Սակայն ընդհ. կարծիքը բաւական սկեպտիկ է այս մասին։

Ոսկի-Զափանիշի հաւատարիմները

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Յունիս.— «Ռէօթէր» կ'իմանայ թէ, կեդրոնական դրամատուներու կողմէ չասպով դուժբուած գաղտնի հաւաքոյթի մը ընթացքին, Ո կի—Զափանիշը պահող երկրներէ ներկայացած են Հոլանտայի, Զուիցերիոյ, Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ ոսկի չափանիշին հաւատարիմ մնալը։ Ֆրանսայի ներկայացուցիչը պիտի պնդէ Գ. Մաքտոնալտի մօտ, որ պէտք Անգլիա եւ կենայ Ոսկի—Զափանիշէն հեռանալու նոր փորձէն։

Գ. Գոնէ հաւատաց թէ Ֆրանսայի կողմէ Ոսկի—Զափանիշի լքութիւն մասին չոլող զրոյցները ամբողջովին անհիմն են։

ԾԱՆՐ ՄԻՋԱԴԷՊ ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ԶԱՓՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԹՕՔԻՕ, 28 Յունիս.— Ճափոնական իշխանութիւնները ազդու բողոքագիր մը ներկայացուցին Սովիէթական կառավարութեան, Քամչաթքայի Արեւելեան ծովեզրին վրայ Յունիս 14ին տեղի ունեցած միջադէպի մը առթիւ։

Երբ ճափոնական «Ֆուսի Մարիւ» ձկնորսանաւը որսի ելած էր Օլկա Հրուանգանին մօտ, ռուս եզերապահներ կրակ բացին և սպաննեցին երկու ճափոնցիներ։

Ճափոնական «Ֆուսի քլաբ» Թոքիոյի ակումբը դրկուեցաւ ռուսական յուրաքանչիւր։

Զինաթափութ. խորհրդաժողովը յետաձգուած

Փարիզ.— Կը հաստատուի թէ որոշուած է յետաձգել զինաթափութեան խորհրդաժողովը, որ, հաւանաբար, պիտի գումարուի Սեպտեմբերին։ Պրն. Պոնքուր տեսակցեցաւ պրն. Հէնտերսընի հետ, որը մեկնի երկու անձնաւորութիւններ հաղորդելու յետաձգումին։ Մինչ այդ անհատական տեսակցութիւններով պիտին պատրաստելու համար անգլ. յատկացքի երկրորդ ընթերցումին։

Լինտպէրկ դէպի Կրէօնլանտ

Նիւ—Եորք.— Հանրածանօթ սուպերհրդ Լինտպէրկ մտադրութիւն ունի իր կնոջ ուղեկցութեամբ դէպի Կրէօնլանտ թռչելու առեղծ վրայ ուսումնասիրելու համար Եւրոպայի հետ օդային հաղորդակցութեան ծառայելիք կայանի մը կարելիութիւնը։

Պալպօի օդանաւային խումբը

Սրպէթիէլլօ.— Զօր. Պալպօի կազմակերպած օդանաւային հոկայ խումբը, որ ունի դէպի Հիւսիս. Ամերիկա ճամբայ պիտի ելլէր, Ալպեաններու վրայ օդերեւոյթական անբարեացակամ պայմաններու հետեւանքով յետաձգեց իր մեկնումը։

Եթէ անբարեացակամ պայմանները չփոխուին, օդային ուրիշը պիտի անցնի Ատլանտեան վրայով։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՍՐԱՆԻՔՈՍ

ՔԱՐԻՒՂԱՏԱՐԻ ՀՐԴԵՀԻՆ ՍՐՏԱՁՄԼԻԿ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ալէքսանտրեթի առջեւ, Ռումանական հարիւրաւոր «Քարաքիրոս» նաւի հրդեհին պատճառ եղաւ մեքենային պայթումը, որ տեղի ունեցաւ անցեալ ուրբաթ կէս օրին առաջ։ Խոռակուած կամ ծակծկած հարիւրի ամբարներէն թանկագին եղեղուկ կը թափի եւ հիչ ատենէն ծովու մակերեսը կը ծածկուի բոցավառ փոցով մը։ Բարձրացող սեւ, թանձր մուխը կը խաւարէ նոյն իսկ արեւը։

Պայթումի ձայները առնուիճ ամբողջ քաղաքը ծովեզր կը թափուի։ Սոսկալի էր տեսարանը, եւ մահասարսուռ ամբողջ նաւագներուն ապառնացող վտանգը։

Արդարեւ, ի՞նչպես օգնութեան փութալ եւ ազատել գանոնք, երբ, ինչպէս, ան համեմատական վառարանի մը վերածուած նաւը եւս օրթապատուած էր բոցերէ։

Հրդեհի բոցերուն եւ թանձր մուխի կիսախաւարին մէջէն կը նաւարուին տարբապդ նաւագներ, որոնք հնոցի վերածուած նաւէն վար կը նետուէին, իսկ գինիներն գետնելու համար դարձեալ բոցերու մէջ։

Նաւահանգիստի մեծ ու փոքր բոլոր նաւակներ դուրս հանուեցան՝ փորձելու համար հրկիզեալ-նաւաբեկներու օգնութեան հասնիլ։ Նաւահանգիստի բնակիչութեան, մանաւանդ սպասարկութեան եւ ոստիկանութեան իմիմասարժ-մակոյկներ անվարան նետուեցան բոցերու մէջ եւ հաւաքեցին 15 նաւագներ, որոնցմէ 4ր մեռած, 4ր ծանր եւ 7 հոգ բերու վիրեր սպացած են։

Հրդեհը տեւեց մինչեւ իրիկուն։ Խառն դասարանը հնութիւններ կը կասարէ ազէի պատճառները երեւան հանելու համար։

ՀԱՅՐ ՄԸ ԻՐ ԱՂՋԻԿԸ ԿԸ ՓԱԽՑՆԷ

Մեր երկուան թիւով գրած հիմ, ամուսնալուծման դատի մը վերջաւորութեան մասին, որով Sofp. Պասիլիօ կը դատապարտուէր 1200 Օսմ. ոսկիի, ամսական 30 ոսկիի եւ ազջիկը ամիսը երկու անգամ միայն տեսնելու։

Sofpopp ասա ազդուած այս վճիռէն, երէկ, ազջկան յանախած վարժարանը երթալով, իր հետ առած է ազջիկը եւ փախած։ Ցարդ յայտնի չէ եղած թէ ո՞ւր տարած է Sofpopp ազջիկը։ Կինը իսկոյն յուր տուած է ոստիկանութեան եւ դիմած դատարան,

ԹԻՖՈՒՍ ՀԻԻՍ. ՍԻՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Խարձր Փօվիսերութեան առողջապահական բաժնի պետ Զօր.ժիւս Ռիւսիսալին Սիւրիոյ իր օրջագայութենէն վերադարձած ըլլալով, յայտարարած է որ թիֆուսի դէմ ձեռք առնուած միջոցներ պիտի տարուին գործադրութեան մինչեւ Սեպտեմբերի վերջերը։

ՈՉԻՆՐ ԹԷ ԱՐԿԱԾ

Խամախոս փողոցի ոսթիկանութեան իմաց տուեցաւ թէ ցորածին մը նետուած է Հասան Սաջոի պատկանող տեղին մօտիկ փոսի մը մէջ։ Կատարուած ննջուքիւններէն հասկցուեցաւ թէ՝ Ամինէ Սաեհ Մուսթաֆա անուն 30 տարեկան կին մը, այլ տեղ ծննդաբերութիւն ունեցած է։ Ծիծեալ կինը խոստովանած է իր ա. րարքը։

ԹՄՐԵՑՈՒՅՑԻՉՆԵՐՈՒ

ԳԱՂՏՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հինգ հոգի ձերբակալուած

Դարպեցի ոստիկաններ Ահմեդ էլ Սթամպուլի եւ Օմար Մհէուէ անուն երկու մահսանեցիներու բնակարաններ խուզարկելով գտած են 1800 փամփուշտ. 630 կրամ ֆոֆին, եօթը ծրար հաբեր եւ մէկ ճիւղէ ածիւղ։ Բացի այդ 1260 կրամ պօրիգ գտնուած է անոնց իսկ։

Երկուքն ալ ձերբակալուելով ձանկցուած է որ անոնք երկար ատենէ ի վեր մահսանեցիութեամբ կը պարապէին։ Երբ ոստիկանները կը բերէին այդ թրեցուցիչները եւ պօրիգի հետ խառնելով կը ծախէին գաղիճներու եւ տեղատուներու մէջ։ Ինչ Ֆրանսահ անուն մարդ մը, որ կերեւի մասնակից եղած է մահսանեցիութեան, ձերբակալուած է։ Երկու կիներ եւս ձերբակալուած են։

Կը կարծուի որ այս թրեցուցիչները Եւրոպայի փոխադրող եւ տեւականօրէն այս գործով զբաղող գաղտնի բնկերութիւն մը կայ։ Ոստիկանութիւնը խոստացած է Խամախոս, ուրկէ պիտի անցնի Գաղտա ապա Գաւրսկասան, եւ Հնդկաստանի վրայով՝ Սեպկափուր, որ իր նպատակեալն է։

Երբ հարցում եղաւ Սիւրիոյ մէջ իրենց գործունէութեան մասին, յիշեալ երեւելի ճամբորդները չի պահեցին իրենց հիացումը, ճամբաներու կանոնաւորութեան մասին։ Անոնք յայտարարեցին թէ, իրենց անցած երկիրներուն մէջ՝ Ֆրանսայէն եւ Գերմանիայէն յետոյ՝ Սիւրիա յաւագոյն ճամբաներն ունի, իսկ Թուրքիա, ամենէն գէշ ճամբաները։ Ցիծեալ հիւրերը հաստատեցին թէ Թուրքիոյ մէջ, ուր որ ուզեն ընթացքին, իրենք հազիւ թէ կարողացած են 300 քիլօմէթր ճամբայ կտրել։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ

ՀՕՐԵՂԲՕՐ ԱՂՋԻԿԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Ի՞ՆՉ ԿՐ ՊԱՏՄԷ Ա.Ն ԻՐ ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Միացեալ ճահանգներու նախագահին հօրեղբօր աղջիկը՝ Տիկ. Լէյսա Ռուզվելթ Տրճիս, օրիորդ Էճնայի ուղեկցութեամբ, չորեքօրքի օր Դամասկոս հասաւ։

Տիկ. Ռուզվելթ-Տրճիս կը ճամբորդէ մասնաւորապէս պատրաստուած եւ կահաւորուած «Ֆօրս» ինճնաշարժի մը մէջ, որ փորիկ բնակարանի մը բոլոր յարմարութիւնները ունենալէ զատ, կը պատրաստէ ճաեւ ամէն տեսակի սենեակ կազմածներն ու գործիքներ. ինճնաշարժի խանգարում մը տեղւոյն վրայ դարմանելու համար։

Տիկին Ռո զվելթ արդէն կատարած է ոստիկոհի օրջանին կարեւոր մէկ մասը։ Ան Նիւ Սորհն մեկնած է Մարտ 19ին եւ անցնելով Գելիֆորնիայէն, Ֆրանսայէն, Իտալիայէն, Նուկօսլավիայէն, Պուլկարիայէն, Թուրքիայէն, Հայկի ճամբով հասած է Խամասկոս, ուրկէ պիտի անցնի Գաղտա ապա Գաւրսկասան, եւ Հնդկաստանի վրայով՝ Սեպկափուր, որ իր ճպատակեալն է։

Երբ հարցում եղաւ Սիւրիոյ մէջ իրենց ճպատուրութեան մասին, յիշեալ երեւելի ճամբորդները չի պահեցին իրենց հիացումը, ճամբաներու կանոնաւորութեան մասին։ Անոնք յայտարարեցին թէ, իրենց անցած երկիրներուն մէջ՝ Ֆրանսայէն եւ Գելիֆորնիայէն յետոյ՝ Սիւրիա յաւագոյն ճամբաներն ունի, իսկ Թուրքիա, ամենէն գէշ ճամբաները։ Ցիծեալ հիւրերը հաստատեցին թէ Թուրքիոյ մէջ, ուր որ ուզեն ընթացքին, իրենք հազիւ թէ կարողացած են 300 քիլօմէթր ճամբայ կտրել։

ԳԵՐ. ՄՈՒՂԱՊՂԱՊ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԼԻԲԱՆԱՆ ԿՈՒԳԱՅ

Ագիպտոսի Ցոյն-Կաթոլիկ պատրիարք Գեր. Քրիլլոս Մուղապղապ, Աղեքսանդրիայէն «Ճամբօլիօն» նաւը՝ Լիբանան պիտի գայ, տաք եղանակը իր ամառնոցին մէջ անցնելու համար։

ՊԱՍՔԱ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Մի քանի օր առաջ տեղեկացուցած էինք Պասքա փողոցին մէջ տեղի ունեցած ահելի ոճիրը, որուն զոհ գացած էր Իգնիքիոն Աբթա անուն երիտասարդ մը։ Հակառակ ոստիկանութեան փութաջան եւ մանրակրկիտ պրպտումներուն եւ մարդկային սպանութեան կասկածելի անձերու ձերբակալութեան, մինչեւ այսօր ոճրագործը անյայտ կը մնայ։ Ոճրագործը կը նկատուի Ալեքսանդրիոյ ոստիկանութեան փութաջան պրպտումներուն ոճրագործը։ Միշել Մհեալեան ցարդ չէ ձերբակալուած։ Կրսուի թէ մարդասպանը յաջողած է Գաղեսթին ապաստանիլ։

Սիւրիացի մը կը ձերբակալուի Եգիպտոսի մէջ

Գէյրութի դատական իշխանութեանց կողմէ տրձակուած ձերբակալումի կոչին համեմատ Ալեքսանդրիոյ ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Սալեհ Ապտալլա էլ Քաժէ անուն Սիւրիացի մը որ Սկզարի կալարանին մէջ բաթիսըրի մը ունէր։

Ցիծեալը երկար տարիներէ ի վեր հաստատուած է Եգիպտոս. պնդելէ թէ իր ձերբակալումին պատճառ եղած է տարիներ առաջ կատարուած յանցանք մը։

Ինչ ալ ըլլայ, ցարդ կարելի չեղաւ ստուգել թէ Եգիպտ. դատարանը պիտի յօժարի՞ յանձնել ամբաստանեալը։

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԷՐԻ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ. Ն. ՎՍԵՄՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ

(Պատճառական)

Բարձր Գօմիսէրը առաջին անգամ իլլալով երէկ կառոյց դուրս ելաւ։

Վագը առաւօտ, Բ. Գօմիսէրը «Շամբօլիօն» օդանաւով կը մեկնի Ֆրանսա վերագնելու համար իր առողջութիւնը։

Պ. Բօնօ, Արեւելք պիտի վերադառնայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր ամսուան թնքացքին, գործադրութեան դնելու համար իր ծրագիրները։

ՀԱՅՈՒ ՄԸ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Ժեկնէի ժանեաւոբրին ձերբակալեց Շախթուրեան անուն հայ դատարկապորտը, որ ապրանքներ գողցած է Գրումմայի մէջ, Արթի Քուրճեանի խանութէն։

ՖՈՒԹՊՕԼԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Այս կիրակի, Յունկս 2ին, կէսօրէ վերջ ժամը 2ին, «ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ» ընդդէմ «Հ. Մ. Ը. Մ»ի պատեսթին։

Ժամը 3.30ին Մ.Մ.«ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ» ընդդէմ Հ. Մ. «ԱՐԱՐԱՏ»ի։

Ժամը 5ին «ԱՍՏՂ» ընդդէմ Հ.Մ.Մ.ին։ Վասպուրականի նոր խաղավայրը։

Քաջալերեցէք հայ մարզիկները։

ՓՈԽԱՆ ՇՆՈՐ. ՀԵՌԱԳՐԻ

Պ. Յակոբ Ապահեան, Պ. Յակոբ Պէզճեանի ամուսնութեան առթիւ, փոխան օնորհ. հեռագրի 100 Ս. Դ. կը նուիրէ Մամբրէյենի բուժարանին։

Սահակ խմբագրութենէս։

— Տիկ. Սաթենիկ Կոկահեան, ուխտի մը առթիւ, ոչխար մը կը նուիրէ Մամբրէյենի բուժարանին։

Սահակ Կոկահեան Սղայերեր, Ֆօրճ Բիբօ փողոց, թիւ 148։

ՀՆԱՐՀԱՒԱԿԱԿԻՒԹ

Տոհնտագիտութիւնը պարտ կը դնէ վրաս հրապարակաւ իմ խորին օնորհակալութիւններս յայտնելու Տիար Sofp. Սննիկ Կերկերեանին, որ, կատարեալ ճարտարութեամբ եւ հնութեամբ կրցաւ մահուան երեսներէն ազատել 2 եւ կէս տարեկան պզտիկս Թօռոսը, որ սասեկ ուղեղաբորգ մը վարակուած ըլլալով կը տառապէր։ Ծարգելի բժիշկը անձնուիրութեամբ դարմանման բոլոր միջոցները ի գործ դրաւ պզտիկս առանց հեռի աւագութիւն համար վաճառատ հիւանդութենէն։ ԳՐԻԳՈՐ ԾԱՐՈՒԿԵԱՆ

ՍԱԿԱՒՐԱՆ ՊԼԵՐՈՒԹԻ

30 ՅՈՒՆԻՈՒ 1933

		Ս. Դ.
Ցգիպտ.	բլթայրե.	440
Անգլիկ.	»	429
Տօլար	»	99.50
Թրքական	»	59
Կաճ Ցքրման		138
Իտալական Լիր 100		620
Ցունական Տրախմի 100		70
Անգլկ. ոսկի		620
Ֆրանս.	»	493
Սման.	»	552.50
Արծաթ մհճի		21
Դրեսի Ֆօնս.	Ա. Ֆր.	609
» »	Բ. »	320
» »	Գ. »	307

Սհճերեան եզբարք Բիւ Դօ Թհլհֆօճ՝ 5-12

մըն էր իրենց համար։

Ռինկլընտի «սօսիէ»ն ալեք անցնելէ ետք, այլ եւս աւելորդ եղած էր այդ հարցաքննութիւնը։ Իր մարդիկը կը կը հետեւէին անոր չարժումներուն Լոնտոնի մէջ ու եթէ կասկածելի բան մը նշմարէին, պիտի տեղեկացնէին իրեն անմիջապէս։ Ոչ մէկ լուր բերած էին դեռ եւ հիմայ աղջիկը ինքնաբերաբար կ'այցելէր իրեն։ Զայրացած պէտք է ըլլար ան տեսնելով այս յանկարծական բռնաբարումը իր ազատութեան։

Դուռը բացուեցաւ։ Լիան ներս մըտաւ սքանչելի ժպիտ մը իր չրխունքներուն վրայ են ներողութիւն խնդրեց այս անհրաւէր այցելութեան համար։ Ծովակալը չուարած էր։

— Կը ցաւիմ այս ձանձրոյթին համար, բաւ Լիան անգլերէն լեզուով։

Ծովակալը անոր հրամցուց ամէնէն հանգստաւէտ աթոռը։

— Կ'ուզէ՞ք որ ղէմքս լոյսին դարձուցած նստիմ, հարցուց հեգնոտ ծիծաղով մը։

Ծովակալը մտադիր էր տեսակցութիւնը կատարել լրջութեամբ եւ պաշտօնապէս։ Աղջիկը պէտք չէ մոռնար թէ Ծովակալութեան չէնքին մէջն էր ինք։ Պէտք է հասկնար մանաւանդ որ իրենց վերջին հանդիպումէն ի վեր ծովակալը կարդացած էր իր «տօսիէ»ն։

Խորամանկ էր ծովակալը, հակառակ իր արհեստին, չատ գիշերը գիտէին թէ որքան վտանգաւոր էր ան վիճաբանութեան առեն։ Պատրաստ էր հիմայ իր ամբողջ հնարամտութիւնը թափելու այդ տեսակցութեան ընթացքին, բայց ահաւասիկ իր դէմ ցցուած էր աղջիկ մը որուն հեգնոտ արտայայտութիւնը զինաթափ պիտի ընէր զինքը։

Ծովակալը յանուն քաղաքավարութեան վոխադար-

անգամ մըն ալ չգաս, աղտո՛տ։

Նէօյիլէն ու Փասէօ Բիքոլէթոսէն յետոյ, Լիան ինքզինքը զգաց բանտին մէջ։ Մտոգեր էր Մարսէյլի սըբազարանը կամ Պլանչի «ափսթրըմսան»ը։ Այդ տխուր օրերէն ետք, կեանքը ժպտած էր իրեն, բայց Տիկին Տիւլէնտի այս պանդոկը ճակատագրէն եկած նախատինք մը թուեցաւ գարձեալ, դժուար էր ատոր համակերպիլ։

Լիան ինչ օր չարունակ ապրեցաւ այդ պանդոկին մէջ և ամէն առաւ ներկայացաւ ոստիկանատունն։ Բայց հինգերորդ օրը գայրացած՝ չունէը առաւ Ծովակալութեան մօտ առանց վախնալու։ Տեսաւ նոյն իսկ որ քաղաքային հագուստով մէկը կը հետեւէր իր քայլերուն, բայց հո՞գն էր...

Ինքնավստահ չեչտով մը, իր անունը դրկեց Ծովային Հետախուզութեանց տնօրէնին։

Ծովակալ Կոճհորն որ նամակներ կը հրահանգէր իր քարտուղարին, աչքը նետեց թուղթի կտորին որուն վրայ կար աղջկան անունը, յօնքերը բարձրացնելով հարցուց թուղթը բերող պաշտօնեային.

— Վա՞րն է...

— Այո՛, Տէր։

Ծովակալը դուրս դրկեց իր քարտուղարը և հրամայեց որ բերեն Տիկին Սոնրէլը։

Եթէ ծովակալը տեսած ըլլար անոր զայրացկոտ արտայայտութիւնը Թորինկըն Աքուէրէն դուրս եկած վայրկեանին, ապահովաբար չպիտի ճանչնար այս հանճարեղ ու վայելչակազմ տիկինը, որ մատաղ իր գրասենեակը, ներողութիւն խնդրելով։

Լիանի այլակերպումը հետեւանքն էր այն իրողութեան որ երբ անիկա կ'սպասէր չէնքին վարի յարկը,

«ԱԶԴԱԿ»Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իմ ժառայ կը լրանայ մեր ներկայ թերթը: Անմիջապէս պատ. կինք հրատարակութեանը հայ գրականութեան ամենամեծ վտանգներէն անժամն Րաֆֆիի գլուխ գործոցներու, սկսելով «Խաչագողի Ծիչտա. կարանը»էն, «Ազգակի ընթերցող մը, քանի մը տարի վերջ, իր գրադարանը լեցնելու չափ մեծամասնոր թանկագին գիրքեր պիտի ունենայ:

ԽԱՉԱԳՈՂԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԸ

Հայ մեծանուն վիպագիրի և աննման հայրենասէրի ամենահռչակաւոր գործերէն մէկն է «Խաչագողի Ծիչտակարանը»: Կարդալով դուք այս գիրքը պիտի ծանօթանաք մօտէն հայրենի սովորութիւններուն եւ աւանդութիւններուն: Պիտի կենդանի և իրական պատկեր մը կազմուէք մեր հին փաշտակարան և վաճառականական աշխարհներու ընդ մէջէն: Պիտի քալէ ան քալէ հետևիք Գաւոր Պեհրոսի (վկային հերոսը) խորամանկու. թիւններուն, խաբեբայութիւններուն, գաւերուն ու չայլոքեան ծրագիր. ներուն: Պիտի անոր հանճարեղ, վաչխարուհական հնարամտութիւննե. րուն, գազանիքներուն սեղեակ ըլլաք: Գաւոր Պեհրոսին սիրտը ու. ռա. Տեսնելով պիտի խանգաք թէ մէկը որպէսզի իր կեանքին մէջ գրամ չտեի, հարստանայ, ի՜նչ զարմանալի, ամրափակի սիլոցներու և հնարք. ներու կը դիմէ. Հայ կինը, հայ հարսը, հայ երիտասարդը, հայ մէջ. վայրն ու ժողովուրդը մօտէն պիտի քննէք, հասկնաք «Խաչագողի Ծի. չտակարանին» մէջ:

ԳԱՐԱՍԱԶՕՎ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐ

«Ազգակի սիւնոյն թիւով պիտի սկսինք հրատարակել ֆռանչ ա. խարհահռչակ ռուս հեղինակ Տոստոյեվսքիի մեծահամբաւ գործը՝ «Գա. րամազով եղբայրները»:

Գարամազով եղբայրները կարդալով պիտի ճանչկէք գեղարուես. տական բարձր գործի մը ամենամեծ հանոյքներն ու վայելքները: Տոս. տոյեվսքի նորագոյն ռուսական քէ հասարակային ամենամեծ հոգեբան արուեստագէտ վիպասաններէն է: Անիկա գրականութեան տիտան մը, հսկայ մըն է:

Անիկա գիտէ իր այս գլուխ—գործոցին մէջ մէջտեղ դնել մարդկա. յին հոգին, բնաւորները, սէրերը, ձգտումները, թշուառութիւնն ու ա. ռապանքները:

Այս վէպին մէջ պիտի ծանօթանաք լայն չափով, ռուսական կեան. քին, սիլովայրին: Ռուս գիւղացին և քաղքենին, ռուս ընկերութիւնն ու հոգեբանութիւնը լայն տեղ են գտած այս մեծարժէք վէպին մէջ:

Ով որ կարդացեր է «Գարամազով Եղբայրներ»ը, թող վերսին կար. դայ. ով չէ գայն կարդացեր, թող առիթը երբեք չկորսընդնէ, հետևի ա. նոր մեծ ուշով, ուշադրութեամբ:

ԱՐԱԲԵՐԷՆ ԲԱՌԳԻՐՔ

Հակառակ տեղական պայմաններու խիստ պահանջքին, դժբաղդաբար մեր հայրենակիցները ցարդ չի կրցան տիրանալ տեղական լեզուին: Այդ անգիտութիւնը յաճախ պատճառ կ'ըլլայ մեր առևտրականներու և արհեստաւորներու ձախողութեան: Շատ քիչեր մեր հայրենակիցներէն կիս. կատար քանի մը բառեր գիտեն և դժուարաբ կրնան հասկընել իրենց միտքը տեղացի յաճախորդին և առևտրականին:

Խմբագրութիւնս, մեր հայրենակիցները զատելու համար այդ դժ. ուարին դրութենէն, որոշած է իմ ժառայ առաջին սիւնակ մը յատկացնել եւ մշակուած ծրագրի մը համաձայն հրատարակել արաբերէն լեզուի եւ զրուցադրութեան բառգիրք մը: Արհեստաւոր թէ առևտրական, չատ կարճ ժամանակի մը մէջ պիտի օտրվին արաբերէն լեզուն անսխալ խո. սելու ձեռքը:

Եւ կընան մեր ընթերցողները եթէ յատուկ աետրակներ պատրաս. տեն, օրը օրին ընդօրինակելու համար սոյն հրատարակած բառգիրքը, վերջէն ունենալու համար կանոնաւոր և ամբողջական զրուցատրութեան գիրք մը:

Այս բոլորը միանգամայն պիտի սկսին «Ազգակ»ի մէջ մօտ օրէն: Առանձին պլակներով պիտի տանք ընթերցողներուն առ նաև երգա. րանի պրակներ: Ուրեմն մի՛ կորսընդնէք այս թանկագին առիթը և կա. նուխէն բաժանորդագրուեցէք:

ՏՕՔԹ. ԱՐՍԼԱՆ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՆԱԽԿԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԲԺԻՇԿ ՍՈՒԷԶԻ

Ջրաւցքին Ցրնակ հիւանդանոցի

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԻԶԱՆՑԻՒ ԵՒ ՍԵՌՍՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Շաբաթ օրը կարօտեալներու ձրի դարմանը

Հասցէ. Հալէպ Պուլվար ար Ցրաճս թիւ 37

13—25 Թաղախ Նաճախ Սրճարանին կից

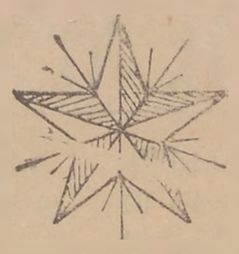

ՕՓՆԷ ԴՈՒՒՆ ՓԵՋԻ
ԵՒ
ԱՄՏՂԸ ՓԻՕՒՆ ՊԻՏԻ ՕՓՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առևտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հասա. տութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի տեղ, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ԱՒԱՆԴԻ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Օ Ժ Ի Տ

Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %, Ակէ զատ ժամանակցութիւն ընկերութեան չահերուն:

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն, որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՍՏԱՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Ատուղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւուկ 50 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամէն թղթակցութիւն ուղղել՝ B, P. 821, Beyrouth

UNITED STATES LINES
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթևեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի թուականներ		
Մանհաթթան	»	6	*Յունիս*	*Հավրէն*
Բրէզիտէնթ Ռուզվելթ	»	13	»	*Շէրպուրկէն*
Ուաշինկթըն	»	20	»	*Հավրէն*
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	27	»	»
Մանհաթթան	»	3	*Օգոստոս*	»
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	10	»	*Շէրպուրկէն*
Ուաշինկթըն	»	14	»	*Հավրէն*
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	27	»	»

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻՒԹԻ ԵՂԲԱՑՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8—00, Մատաթ փողոց Պէյրութ. B. P. 511

Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՑԵԱԼ ՓՈՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

8 ՓՈՂՈՑ ՆԷՃԻՄ—ZUSUS, ZUHIHZ !USԲԻ

Սրհար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ, վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Նէճիմ-Հաս. տաս փողոց թիւ 8:

Գիտական ամենավերջին մեթոտներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ցրանկախտ, ծոր եւ հին ցեր. մամիզութիւն, փոսքաքի, սեռմնամանի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդու. թիւններուն ու ցկարութիւններ. ճամնապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ցկարու. թիւններ, ռամաթիզմ (Rhumatisam) մորթային հիւանդութիւններ, մանիօակազոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet): Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդ amygdaleի Hemoroideի:

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8, Կիրակի եւ օրնական օրեր միայն կէսօր:

ՉԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ
(Academie de Coupe de Beyrouth)

Պատճառաւ ճանչցուած եւ առաջնուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան որոշմագրով:

Հասցէ՝ Remeili, 161, Rue Pasteur

ՏԻԿԻՆ ՄԱԴԱԼԵՆԱ, վկայեալ Փարիզի *Academie de Coupe de Paris*էն եւ Փարիզի մէջ այդ ճիւղին մէջ ստացած իր 10 տարուան վարժութիւնը ներկայիս պատրաստ ունի ծանուցանելու յարգ. հասարակութեան թէ՝ հաստատած է Պէյրութի մէջ Չեւագիտութեան դպրոց մը:

Դասընթացքները երկու ճիւղերու կը բաժնուին՝ Ա Չեւագիտութիւն (տեսական եւ գործնական) Բ. Ձեռնարկներու ճեւագիտութիւն (օժիտի վերա, բերեալ ամէն տեսակ ներմակներէ ձեւերու եւ կարելու կերպը):

Դասընթացքի տեւողութիւնը կախում ունի աշակերտին ունակութեան մէջ ցոյց տուած ուշիմութենէն եւ ճարպիկութենէն, նուազագոյն ժամանակ երեք ամիս: Դասերու յաջող աւարտումէն յետոյ աշակերտուհին կ'ստանայ վկայական մը:

Դասընթացքները կը տեւեն 1.30 տական ժամ, օրքաքը երեք ճաշտմ, աշակերտներու ձրի տեսակցութեան յարգ. ժամերուն:

Աշակերտներու արձակուրդները կ'ունենան ամէն տարի 22ն սկսեալ, յարգելի ծնողքներու եւ հետաքրքրուող Տիկիններու եւ Օրիորդներու կը հրաւիրուին դիմել դպրոցիս ամէն օր: Դասընթացքները կ'սկսին ամէն տարի 19ին:

Միայն ներ աշակերտներ կ'ընդունուին:

Տիկիններ դիւրամատչելի Ցառաջին հատ աշակերտուհիներ կ'ստանան նուէրներ:

Յ. Կրպիճեան եւ Որդի
ՊԻՂԻՆՁԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻՊՆԱՆ ՄԱՐԳԱՅՈՎ

Երաշխաւորուած 20 տարուան համար

ՐԻԻ ԳԱԲՐԻՍԻԷԼ ԹԻԻ 43

Ցովհաննէս Կրպ/ճեան եւ Որդի Գործարանին մէջ կը օգնուին՝ օտա կատարելագործեալ յորինուածով եւ ամենաագդեցիկ բիմիական բաղադրութիւններով գործող եւ 20 բիլօկրամ ճնշումի դիմացող պղպեձէ հրակներ, ԼԻՊՆԱՆ մարքայով:

Ճնշմէ արձակագրուած բլլայով Ցագտահատ ութեան Տնօրէնութեան մօտ, ճաեւ արժանացած են Ցրանսական բէհճէհ յանձնախումբի գնահատման:

Գիները չափազանց դիւրամատչելի եւ Արդիւնքը երկվայրկեանական է:

Մահճակա՞լի կամ Աթո՞ռի պէտք ունիս, գնէ՛

Ekvall վաճառանիթով մահճակալ մը, որ ծանօթ է այժմ ամենուն գին՝ 8—8.50 եւ 16.50 ս. ոսկի վճարումի դիւրութիւններ.—

Հասած են մեր ծայրագոյն աթոռները տոկուն, ներկայանալի, թեթեւ եւ դիւրամատչելի ամէն խակի:—

Բնական գոյնով՝ հատը 130 ս. դ. բնկոյզի գոյն՝ հատը 135 ս. դ.

—o—

Դիւրդ երթալ առաջ այցելէ մեզ անգամ մը եւ գնէ աթոռ մը որ կրնայ ծառայել քեզ տարիներ շարունակ, բլլայ գիւղը քէ տանդ մէջ:

Մեր մահճակալներ կը ծախուին նաեւ Mr. Emin Adadah ով. Avenue Foch:

Բայց ո՛չ նոյն վճարումի դիւրութիւններով:

* *

ԴԵՂՕՐՍԳԻ ՃԻՒՂ

Hidro-milkuderm: Ոսկրերուդ եւ թեւերուդ ծակը կը բռնի՞ն, Ցինկն օրիորդ, Պարոն, եւ նաեւ կը դժգոհի՞ս. գնէ՛, **Hidro-milkuderm** ապրեցակ բիւրեղ մը եւ գործածէ գայն, օարաք մը հոգ, բռնիչը նուաճարար գաղրած է ու անախորժ հոտը խլացուցած պիտի բլլայ:

Pommade Desitin&Poudre: Ծակ ունի՞ պետ է ունենայիր **Desitin** Երնեկ **boutons** այրուցքի, մորթի հիւանդութեանց յատկացած եւ ազդեցիկ Բժշկական գոր կրնամ ունենալ:

Coricide parfait: Ոտքիդ կոճապուկն (նարթ) կը տառապի՞ս, գործածէ **Coricide parfait** եւ կոճապուկդ անմիջապէս կը սկսի ցաւազոյն դեղնել:

Dr THILO & Co. Մարքան ծանօթ է արդէն ամէնուն, գործածելէ ետք վճառանիթօք կրող, **Chlorure d'Etylep, serum glucosé, Emetinep, Huile camphré** եւ ամէն տեսակ **Injection**ներ որոնք յատկացուն կերպով պատրաստուած են եւ ունին երկար տարիներու հանրի մը ամենօք հե ամէն տեղ ծախուելու:

Ամէն տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Սուրբոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ *ԵՐՈՒԱՆԴ ՔՇՇՇԱՆ*

Գաղ—Իտրիս 123 Rue des Postes, el'Orient-ի կից B. P. 810 Beyrouth

ծովային համազգեստով երիտասարդներ հիացումով նա. յեցան իրեն: Այդ նայուածքները ապահովութիւն ներա. չնչեցին անոր:

Ծովակալը կը սպասէր գտնել իր դիմացը չափէն աւելի բարկացած կին մը որ պիտի պարզէր իր գաղա. նիքները: Կարեւոր յայտնութիւն մը չէին գտած անոր «Յօսիֆ»ին մէջ: Անոր ծագումը կամ ամուսնութիւնը անարժէք մանրամասնութիւններ էին: Փոնտիչէրիէն փախուստը և Մաթա Հարի անունով Փարիզի մէջ ա. նոր յայտնութիւնը երկու թուականներ էին՝ բաժնուա. ած իրարմէ տարիներով: Պատերազմի սկիզբէն ի վեր անոր չարժուձիները մանրամասնօրէն նկարագրուած էին «Յօսիֆ»ին մէջ, բայց բաւականաչափ ապացոյց չի կար զայն դատապարտելու համար:

Ի հարկէ բազմաթիւ սիրահարներ ունեցած էր, սա. կայն ոճիր չէր ատիկա իրեն պէս գեղեցիկ աղջկան մը համար: Յետոյ, Տը Լոռան՝ Ցրանսայի օդային կայան. ներէն մէկուն հրամանատարը, գնդապահարուած էր ծը. րագրեալ ոմբակոծումի մը լուրը թշնամիին հաղորդած ըլլալու ամբաստանութեամբ, բայց ատիկա կարելի չէր վերագրել այս աղջկան, մանաւանդ որ Ցրանսացիները երբէք չէին ուզած կասկածիլ իրենց սիրելի պարու. հիին վրայ: Եւ սակայն ծովակալ Կոլհորն իրեն յատուկ համոզումները ունէր այդ մասին: Լուր ստացած էր իր գործակալներէն թէ Տը Լոռան 1915ին յաճախ կեցած էր Լիանի բնակարանը, Նէօյլիի մէջ, չէր հետաքրքր. ուած ինք այդ գործով, որովհետև պէտք եղածէն աւելի զբաղած էր իր պաշտօնով, ու յետոյ Ցրանսացիները գնդակահարելով հրամանատարը, հարցը փակուած կը նկատէին:

Սակայն և այնպէս, ծովակալը իրաւունք ունէր կասկածելու այդ աղջկան վրայ, նկատի ունենալով ա.

Նոր մտերմութիւնը Ֆօն Թրէօհմի հետ, Մատրիտի մէջ, կը յիշեր չաքարի անտուկներով քարիւղի փոխադրու. թեան ձեռնարկը: Ինքն էր որ ընդհատել տուած էր ծածկագիր հաղորդագրութիւնները որոնց մէջ անպա. կաս էր Լիանի անունը: Ի հարկէ այդ կէտին մէջ ապա. ցոյցները անբաւական էին, եւ սակայն ծովակալը ինք. զինքի իրաւունք տուած էր ինքնիրեն ընդհատելու. անոր ճամբորդութիւնը դէպի Րոթերտամ: Ծանօթ էր ան Պելճիքա կամ հոլանտա գացող ճամբորդներու մը. տայնութեան, այդ ձեւով չատ մը լրտեսներ փախցու. ցած էր իր ձեռքէն:

Ծովակալը չատ բան սորված էր երեք տարուան ըն. թացքին և Յոյլ չպիտի տար որ մեքենայութիւններ ընէր այդ աղջիկը իրեն հետ: Արդարեւ աղջիկը վար. պետ կերպով կապմակերպած էր ամէն բան: «Յօսիֆէն յայտնի էր որ իսկապէս երեխայ մը ունէր վանքը՝ Ամսթերտամի մէջ: Ծովակալը վճռական փաստեր չու. նէր խիստ միջոցներու դիմելու համար: Օրօրան չատ նպատակայարմար պատրուակ մըն էր Ցրանսացին Հա. լանտա և այնտեղէն ալ առանց կասկած հրաւիրելու Գերմանիա անցնելու համար:

Գալով Ֆօն Թրէօհմին, ո՞վ կրնար արգիլել ժողովր. դական պարուհի մը որպէս զի հիացողներ ունենար իր չուրջը:

Եթէ աղջիկը խօսէր իր մասին հիմա, անտարակոյս պիտի կրնար ամբողջացնել պատմութիւնը իր կեան. քին որուն չուրջ հատուկտոր տեղեկութիւններ կային միայն Ասիկանական ջեպուհեան մէջ:

Այս հինգ օրուան մէջ ծովակալը խորհեցաւ կանչել զայն հարցաքննելու համար, բայց օգուտ պիտի ունե. նա՞ր, չէ՞ որ Լիան աւելի զգոյշ էր հիմա: Լիտիա Հէսի հետ զայն չփոխած ըլլալու իրողութիւն պարտութիւն